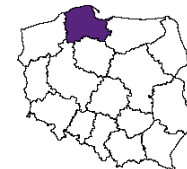

URZĄD STATYSTYCZNY W GDAŃSKU
ul. Danusi 4, 80-434 Gdańsk

Kontakt: e-mail: SekretariatUSGDK@stat.gov.pl
tel. 58 768 31 30
faks 58 768 32 70

Internet: <http://gdansk.stat.gov.pl>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO WE WRZEŚNIU 2017 R.

Nr 9/2017

opublikowany 27.10.2017

Wrzesień 2017 r. w województwie pomorskim w porównaniu z analogicznym miesiącem 2016 r. charakteryzował się m.in.:

- ⇒ wzrostem przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw;
- ⇒ niższą stopą bezrobocia rejestrowanego;
- ⇒ wzrostem przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw;
- ⇒ wzrostem cen większości artykułów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług konsumpcyjnych;
- ⇒ wzrostem cen skupu podstawowych produktów rolnych, za wyjątkiem ceny ziemniaków;
- ⇒ wzrostem zarówno produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych), jak i produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących);
- ⇒ wzrostem liczby mieszkań oddanych do użytkowania;
- ⇒ wzrostem sprzedaży detalicznej oraz wzrostem sprzedaży hurtowej (w jednostkach handlowych);
- ⇒ spadkiem obrotów ładunkowych w portach morskich województwa.

W okresie styczeń-wrzesień 2017 r. sytuacja społeczno-gospodarcza województwa pomorskiego w odniesieniu do tego samego okresu 2016 r. kształtowała się następująco:

- ⇒ odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw;
- ⇒ wzrosło przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw;
- ⇒ wzrosła produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych), jak i produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących);
- ⇒ odnotowano wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania;
- ⇒ zwiększyła się sprzedaż detaliczna oraz sprzedaż hurtowa (w jednostkach handlowych);
- ⇒ w portach morskich województwa odnotowano wzrost obrotów ładunkowych.

SPIS TREŚCI

	strona
Polska Klasyfikacja Działalności 2007 (PKD 2007)	3
Znaki umowne	3
Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	7
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	16
Rynek wewnętrzny	19
Gospodarka morska	20
Wybrane dane o województwie pomorskim	22

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

skrót	pełna nazwa
	sekcje
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.

Kropka (•) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Znak (x) – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.

Znak (*) – oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

Znak (Δ) – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie pomorskim w październiku 2017 r.” ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Gdańsku: <http://gdansk.stat.gov.pl> w dniu 31 października 2017 r.

Dane charakteryzujące województwo pomorskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Gdańsku oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. ukształtowało się na poziomie 319,7 tys. osób, tj. o 5,6% wyższym niż we wrześniu 2016 r. (we wrześniu 2016 r. zatrudnienie w skali roku zwiększyło się o 5,5%), a w porównaniu z sierpniem br. nie uległo zmianie. W Polsce przeciętne zatrudnienie we wrześniu br. wyniosło 6030,8 tys. osób i było wyższe o 4,5% niż we wrześniu 2016 r. oraz o 0,1% w porównaniu z sierpniem br.

W porównaniu z wrześniem 2016 r. przeciętne zatrudnienie zwiększyło się m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 24,1%), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 17,1%), w informacji i komunikacji (o 10,2%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 5,9%), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,6%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 5,3%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2017		I-IX 2017	
	w tys.	IX 2016 = 100	w tys.	I-IX 2016 = 100
O g ó ł e m	319,7	105,6	317,8	105,8
w tym:				
Przemysł	148,8	105,0	148,2	105,4
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	135,5	105,3	135,0	105,8
wytworzenie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	5,7	101,6	5,6	101,3
Budownictwo	27,3	102,2	27,0	100,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ...	50,7	103,7	50,5	103,7
Transport i gospodarka magazynowa	26,3	105,9	26,4	108,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	7,3	117,1	7,5	117,9
Informacja i komunikacja	13,1	110,2	12,8	111,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6,6	103,1	6,7	105,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a ...	11,0	124,1	10,9	123,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	18,7	105,6	18,1	103,3

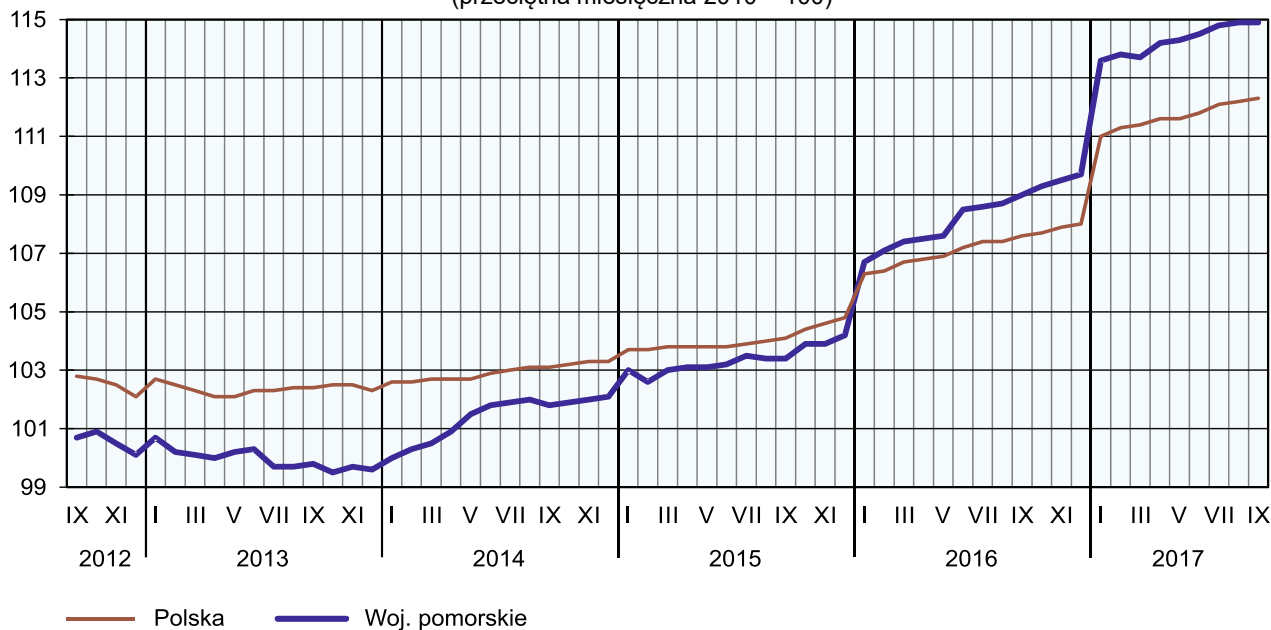
a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu z sierpniem br. wzrost przeciętnego zatrudnienia zanotowano m.in. w informacji i komunikacji (o 1,1%), w pozostałej działalności usługowej (o 0,8%), w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 0,7%), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,6%), natomiast spadek wystąpił obsłudze rynku nieruchomości (o 3,0%), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 2,0%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 0,5%).

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 317,8 tys. osób, tj. o 5,8% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. W relacji do 2016 r. wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 23,0%), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 17,9%), w informacji i komunikacji (o 11,2%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,3%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

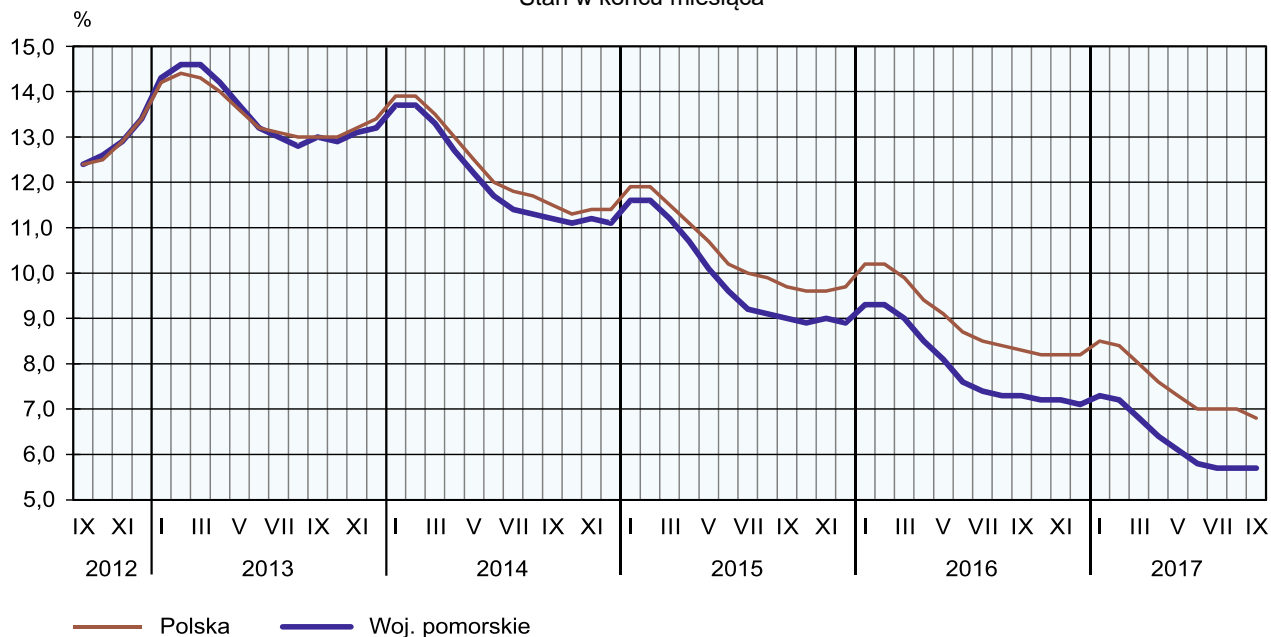
W końcu września 2017 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 51,6 tys. osób i była niższa o 11,9 tys. osób, tj. o 18,7% w stosunku do września 2016 r., a w stosunku do sierpnia 2017 r. wyższa o 0,2 tys. osób, tj. o 0,3%. Kobiety stanowiły 62,8% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (we wrześniu 2016 r. – 60,7%).

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych i stopa bezrobocia rejestrowanego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2017	
	IX	VIII	VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	63,5	51,4	51,4	51,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	11,8	9,0	9,0	11,0
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	12,3	8,7	8,7	10,9
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	7,3	5,7	5,7	5,7

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

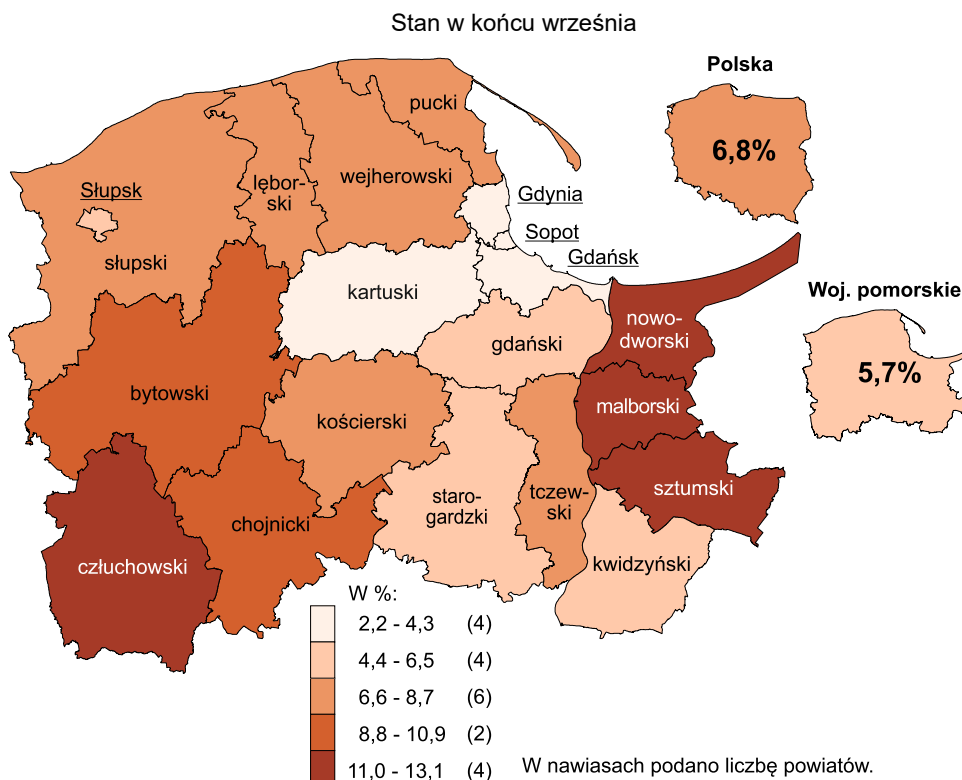

Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 5,7% i była niższa o 1,6 p.proc. od zanotowanej we wrześniu 2016 r., a nie zmieniła się w stosunku do sierpnia br.

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia rejestrowanego należał powiat malborski (13,1%, we wrześniu 2016 r. – 16,6%) i człuchowski (12,9% wobec 16,2% we wrześniu 2016 r.). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano natomiast w Sopocie – 2,2% (we wrześniu 2016 r. – 3,0%).

W porównaniu z wrześniem 2016 r. stopa bezrobocia rejestrowanego zmniejszyła się we wszystkich powiatach, a w największym stopniu w powiecie słupskim (o 4,2 p.proc.), bytowskim (o 3,9 p.proc.) i nowodworskim (o 3,8 p.proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2017 R.

We wrześniu br. w urzędach pracy **zarejestrowano** 11,0 tys. osób bezrobotnych, tj. o 6,5% mniej niż we wrześniu ub. roku i o 23,1% więcej niż w sierpniu br. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie osób nowo zarejestrowanych ogółem zmniejszył się o 0,1 p.proc. w stosunku do września 2016 r. i wyniósł 73,5%.

We wrześniu br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 10,9 tys. osób, tj. o 11,8% mniej niż we wrześniu 2016 r. i o 24,6% więcej niż w sierpniu br. Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 6,0 tys. osób (we wrześniu 2016 r. – 6,8 tys. osób). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych w ujęciu rocznym zwiększył się o 0,5 p.proc. i wyniósł 55,6%. Zwiększył się również udział osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawcy (o 0,9 p.proc. do 8,9%). Zmniejszył się natomiast udział osób, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy (o 1,6 p.proc. do 20,1%), osób, które nabyły prawo do świadczenia przedemerytalnego (o 0,3 p.proc. do 0,6%) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,1 p.proc. do 6,7%). Udział osób, które nabyły prawo do emerytury lub renty pozostał na niezmiennym w stosunku do września ub. roku poziomie i wyniósł 0,5%.

W końcu września 2017 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 42,5 tys. bezrobotnych, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w stosunku do września 2016 r. o 2,2 p.proc. i wyniósł 82,4%.

Wybrane kategorie osób bezrobotnych zarejestrowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

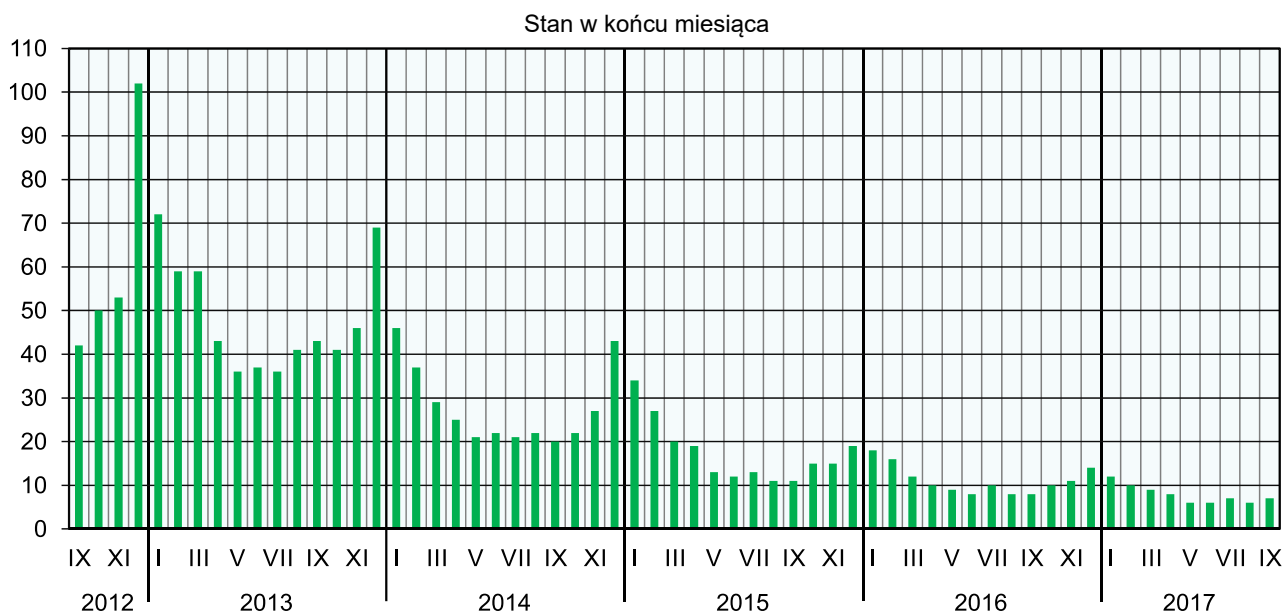
Wyszczególnienie	2016	2017	
	IX	VIII	IX
	w % ogółu		
Osoby bezrobotne (stan w końcu miesiąca):			
do 25 roku życia	14,8	13,3	15,1
długotrwale bezrobotne ^a	50,7	46,4	45,9
powyżej 50 roku życia	26,9	27,2	26,9
niepełnosprawni	8,1	8,1	8,1

a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

W skali roku wśród osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zmniejszył się udział osób długotrwale bezrobotnych (o 4,8 p.proc. do 45,9%), udział osób do 25 roku życia zwiększył się (o 0,3 p.proc. do 15,1%), natomiast udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz bezrobotnych osób niepełnosprawnych pozostał na niezmienionym w stosunku do września 2016 r. poziomie (odpowiednio 26,9% i 8,1%).

We wrześniu br. do urzędów pracy zgłoszono 10867 **ofert zatrudnienia**, tj. o 1077 więcej niż we wrześniu ub. roku i o 1406 mniej niż w sierpniu br. W końcu września br. na 1 ofertę pracy przypadało 7 bezrobotnych (o 1 osobę mniej niż we wrześniu ub. roku i o 1 osobę więcej niż w sierpniu br.).

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI NA 1 OFERTĘ PRACY

Z danych urzędów pracy wynika, że z końcem września 2017 r. 12 zakładów pracy zgłosiło w najbliższym czasie zwolnienie 160 pracowników (we wrześniu 2016 r. odpowiednio 16 zakładów, 320 pracowników).

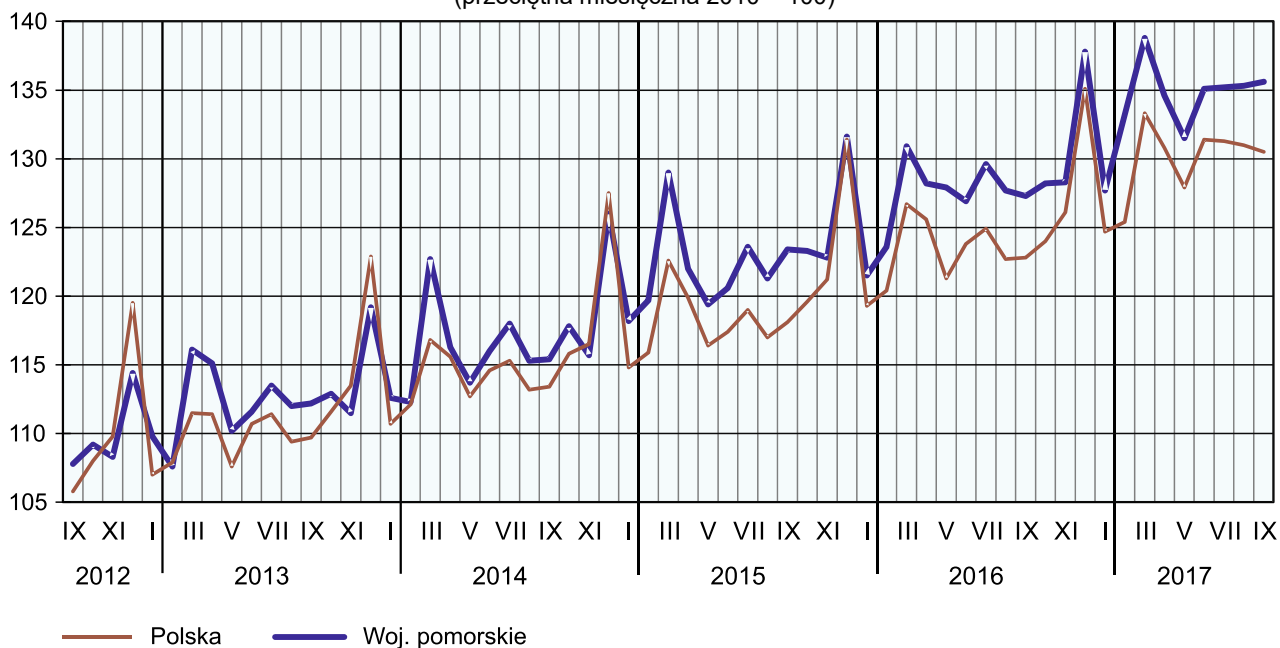
WYNAGRODZENIA

We wrześniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 4603,20 zł i było wyższe o 6,5% od zanotowanego w analogicznym miesiącu 2016 r. (we wrześniu 2016 r.

wzrost o 3,3%) oraz o 0,2% wyższe w porównaniu z sierpniem br. W Polsce przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto we wrześniu br. wyniosło 4473,06 zł i zwiększyło się o 6,0% w odniesieniu do września 2016 r., natomiast w stosunku do sierpnia br. zmniejszyło się o 0,4%.

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

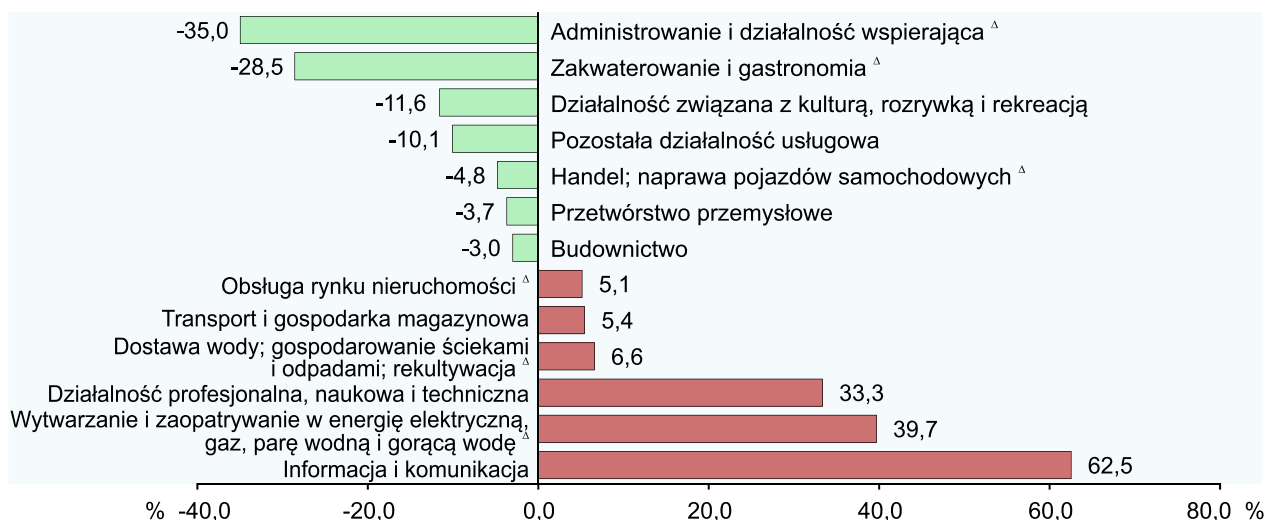
W porównaniu z wrześniem 2016 r. wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto zanotowano m.in. w sekcjach: pozostała działalność usługowa (o 18,4%), zakwaterowanie i gastronomia (o 11,5%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 9,3%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 9,0%), budownictwo (6,7%) działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 6,2%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 5,7%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2017		I-IX 2017	
	w zł	IX 2016 = 100	w zł	I-IX 2016 = 100
O g ó ł e m	4603,20	106,5	4577,95	105,6
w tym:				
Przemysł	4550,41	105,4	4551,21	105,1
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	4432,60	105,7	4433,49	105,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6429,04	103,0	7118,95	102,3
Budownictwo	4464,68	106,7	4327,27	105,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4382,62	109,0	4333,61	108,3
Transport i gospodarka magazynowa	4853,41	104,8	4800,13	101,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3289,03	111,5	3213,04	107,2
Informacja i komunikacja	7480,99	104,6	7864,24	105,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4839,61	103,8	4662,66	101,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6138,05	109,3	6012,48	105,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2994,01	105,5	2979,62	103,1

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI WE WRZEŚNIU 2017 R.**

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4577,95 zł, tj. o 5,6% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. W porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 8,3%), w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 7,4%), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,2%), w przetwórstwie przemysłowym (o 5,8%), w budownictwie (5,5%), w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,4%) oraz w informacji i komunikacji (o 5,3%).

CENY DETALICZNE

We wrześniu 2017 r. ceny detaliczne większości artykułów żywnościowych objętych badaniem były wyższe niż w analogicznym miesiącu 2016 r.

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” wyższa była cena mąki pszennej (o 6,9%), chleba pszenno-żytniego (o 5,8%), kaszy jęczmiennej (o 2,2%), natomiast niższa była cena bułki pszennej i ryżu (o 2,4%).

Więcej niż we wrześniu 2016 r. konsumenci płacili za kurczęta patroszone (o 11,9%), mięso wołowe z kością – rostbef (o 6,8%), mięso wieprzowe bez kości – schab środkowy (o 5,3%), a mniej za mięso wołowe bez kości – z udźca (o 0,7%). Wśród wędlin objętych badaniem odnotowano wzrost ceny szynki wieprzowej gotowanej (o 4,0%) oraz spadek ceny kielbasy wędzonej (o 9,8%) i kielbasy suszonej (o 2,0%).

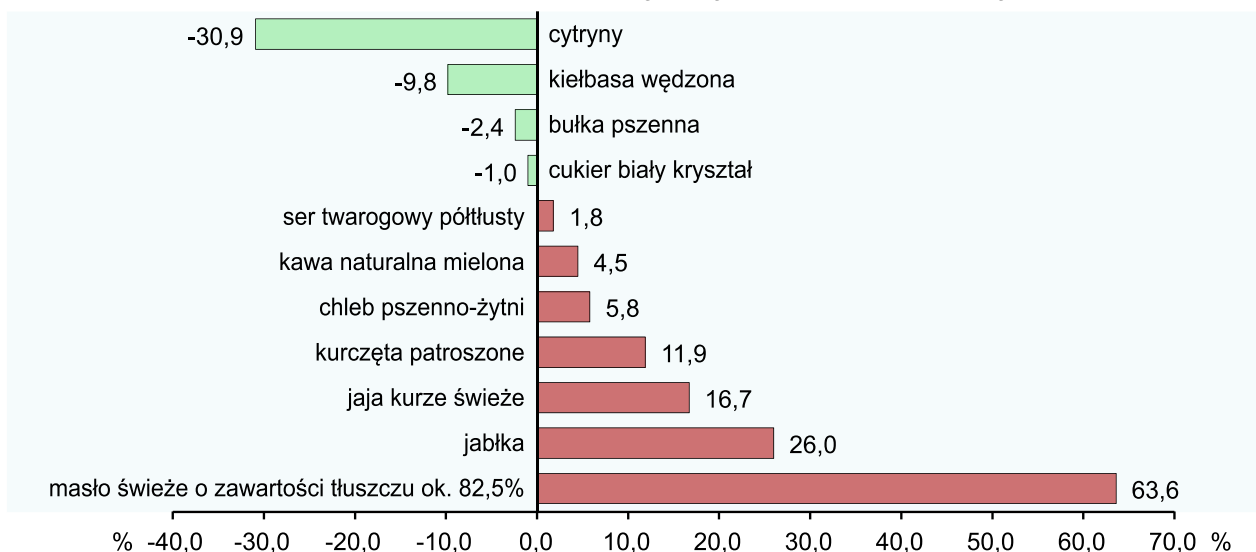
W grupie „mleko, sery i jaja” droższe niż we wrześniu 2016 r. były jaja kurze świeże (o 16,7%), ser dojrzewający (o 11,1%), śmietana o zawartości tłuszczu 18% (o 6,7%), mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane (o 5,9%) i ser twarogowy półtłusty (o 1,8%).

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” wyższa była cena masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 63,6%) i oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 4,2%).

Wśród pozostałych artykułów żywnościowych więcej trzeba było zapłacić za kawę naturalną mieloną (o 4,5%), herbatę czarną, liściastą (o 1,0%), czekoladę mleczną (o 0,8%), a mniej za sok jabłkowy (o 7,9%) i cukier biały kryształ (o 1,0%),. Odnotowano także wzrost ceny papierosów (o 3,7%), a spadek ceny piwa jasnego pełnego, butelkowanego (o 0,4%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH WE WRZEŚNIU 2017 R.

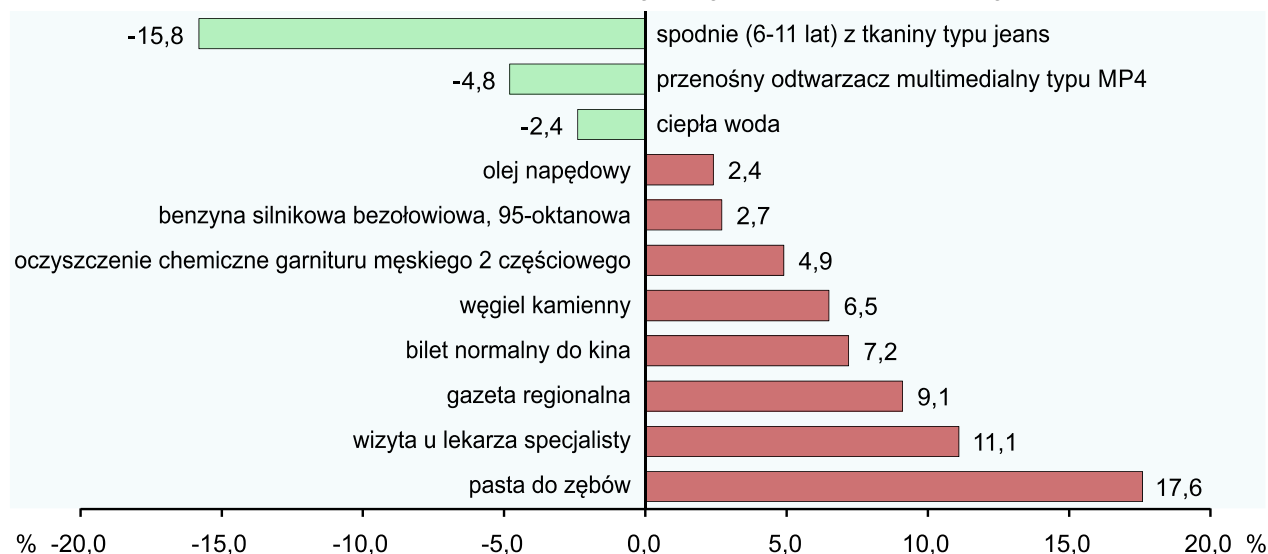
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W grupie „warzywa i owoce” wzrosła cena jabłek (o 26,0%), pomarańczy (o 12,4%), marchwi (o 8,7%) i ziemniaków (o 4,2%), a obniżyła się cena cytryn (o 30,9%) i cebuli (o 10,6%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH WE WRZEŚNIU 2017 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W porównaniu z wrześniem 2016 r. wzrosły także ceny większości badanych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych.

Wśród produktów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania zanotowano wzrost ceny węgla kamiennego (o 6,5%) i zimnej wody (o 2,1%), natomiast mniej płacono za ciepłą wodę (o 2,4%). W budynkach wielorodzinnych wzrosła opłata za wywóz śmieci niesegregowanych (o 2,3%), a obniżyła się cena za wywóz śmieci segregowanych (o 1,2%).

W grupie produktów i usług związanych z transportem więcej trzeba było zapłacić za przejazd taksówką osobową (o 5,3%), benzynę silnikową bezołowiową, 95-oktanową (o 2,7%), olej napędowy (o 2,4%), a mniej za bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy (o 0,7%).

W skali roku odnotowano również wzrost cen większości pozostałych usług. Wzrosła m.in. cena za wizytę u lekarza specjalisty (o 11,1%), strzyżenie włosów męskich (o 7,1%), oczyszczenie chemiczne garnituru męskiego 2-częściowego (o 4,9%) oraz podzelowanie obuwia męskiego (o 3,0%).

Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili także za pastę do zębów (o 17,6%), mydło toaletowe (o 9,7%), gazetę regionalną (o 9,1%) oraz bilet normalny do kina (o 7,2%).

ROLNICTWO

Na rynku rolnym we wrześniu 2017 r. przeciętne ceny w skupie i na targowiskach głównych produktów rolnych były wyższe niż przed rokiem, za wyjątkiem cen ziemniaków w skupie. W porównaniu z sierpniem 2017 r. odnotowano również wyższe ceny – z wyjątkiem cen ziemniaków w skupie oraz cen pszenicy i żyta na targowiskach.

We wrześniu 2017 r. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa pomorskiego wyniosła 13,9°C, tj. o 1,0°C więcej niż średnia z lat 1971-2000, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 23,9°C (Gdańsk), a minimalna 5,1°C (Chojnice). Średnia suma opadów atmosferycznych (84,1 mm) stanowiła 136% normy z wielolecia¹. Liczba dni z opadami, w zależności od regionu, wyniosła od 14 do 16.

Wrzesień br. był kolejnym trudnym miesiącem dla rolników. Ciągłe opady deszczu uniemożliwiały wjazd na pola, co spowodowało znaczne przedłużenie się żniw. Pod koniec września na polach stały jeszcze nieskoszone zboża (głównie pszenżyto jare), a ziarno zebranych już zbóż jest zdecydowanie gorszej jakości. Konsekwencją przedłużających się żniw było również spiętrzenie prac polowych a w wielu rejonach uniemożliwienie wykonania terminowych uprawek późniejszych i siewu pod zbiory w 2018 r. Rolnicy musieli podjąć decyzję czy siać odmiany zbóż o opóźnionym terminie siewu czy zdecydować się na formy jare, bo zalecane optymalne terminy agrotechniczne nie były do zrealizowania. Szacuje się, że na koniec września zasiano ok. 90% jęczmienia ozimego, zaś pozostałe gatunki zbóż nie przekroczyły nawet 45% powierzchni planowanej.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII-IX 2017		IX 2017		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	IX 2016 = 100	VIII 2017 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	355,3	120,0	141,5	143,9	73,7
w tym:					
pszenica	238,9	112,9	103,4	124,5	81,2
żyto	37,6	135,4	15,1	229,5	68,8

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w okresie lipiec-wrzesień 2017 r. wyniósł 355,3 tys. t i był o 20,0% większy niż w tym samym okresie poprzedniego roku. Wzrost dotyczył zarówno pszenicy jak i żyta (odpowiednio o 12,9% i o 35,4%). We wrześniu 2017 r. skupiono

¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z trzech stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Chojnicach, Gdańsku i Ustce.

141,5 tys. t zbóż, tj. więcej niż przed rokiem o 43,9% ale mniej o 26,3% niż przed miesiącem. Skup pszenicy i żyta w stosunku do analogicznego okresu 2016 r. zwiększył się (odpowiednio o 24,5% i o 129,5%), a w skali miesiąca był niższy (odpowiednio o 18,8% i o 31,2%).

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-IX 2017		IX 2017		
	w tys. t	I-IX 2016 = 100	w tys. t	IX 2016 = 100	VIII 2017 = 100
Żywiec rzeźny ^b	301,9	117,4	28,8	148,2	82,6
w tym:					
bydło (bez cieląt)	18,3	149,0	1,5	232,1	99,1
trzoda chlewna	193,6	120,9	20,7	163,5	81,7
drób	89,8	106,2	6,6	108,1	82,4
Mleko ^c	241,6	98,2	25,7	100,9	89,6

a W okresie lipiec-wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

W okresie styczeń-wrzesień 2017 r. skup **żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był wyższy o 17,4% od notowanego w tym samym okresie 2016 r. Podaż bydła, trzody chlewniej i drobiu zwiększyła się odpowiednio o 49,0%, o 20,9% i o 6,2%.

We wrześniu 2017 r. producenci z województwa dostarczyli do skupu 28,8 tys. t żywca rzeźnego (w wadze żywej), tj. o 48,2% więcej niż przed rokiem i o 17,4% mniej niż przed miesiącem. Skup bydła, trzody chlewniej i drobiu zwiększył się w skali roku (odpowiednio o 132,1%, o 63,5% i o 8,1%), a zmniejszył się w skali miesiąca (odpowiednio o 0,9%, o 18,3% i o 17,6%).

Skup mleka we wrześniu 2017 r. wyniósł 25,7 mln l i był wyższy niż przed rokiem o 0,9%, a niższy niż przed miesiącem o 10,4%.

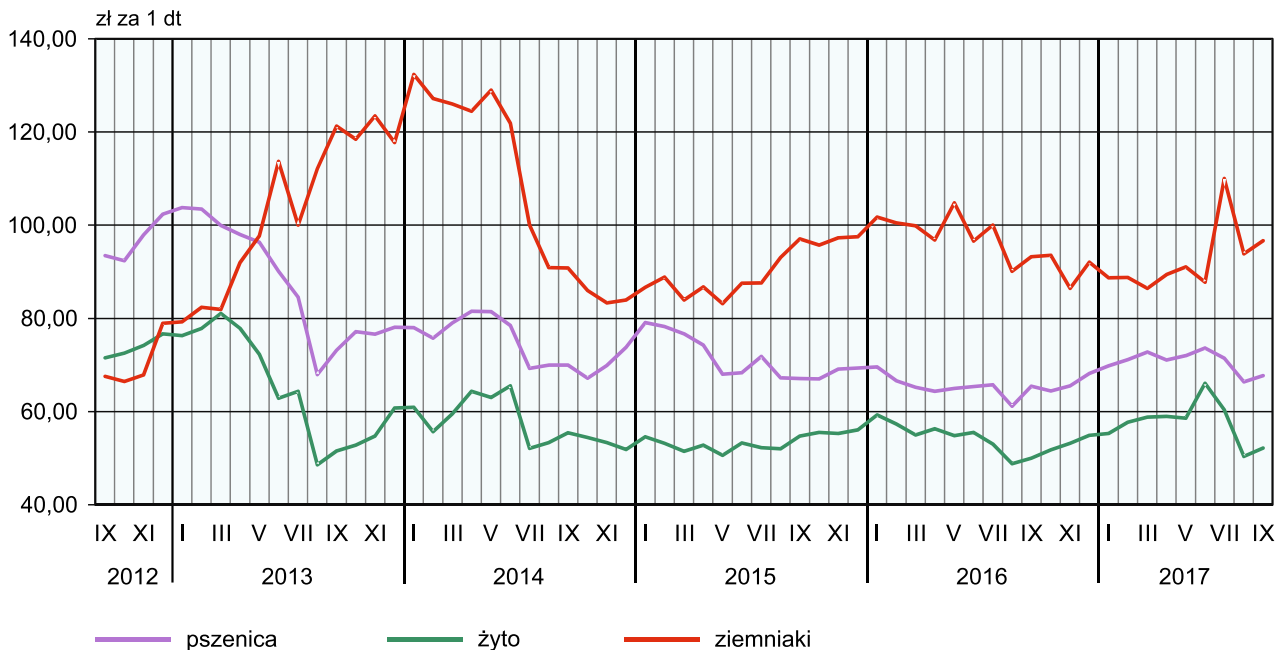
Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie			Ceny na targowiskach		
	IX 2017			IX 2017		
	zł	IX 2016 = 100	VIII 2017 = 100	zł	IX 2016 = 100	VIII 2017 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:						
pszenica	67,71	103,5	102,1	76,15	102,1	98,9
żyto	52,18	104,5	103,6	58,33	111,1	97,2
Ziemniaki ^b za 1 dt	32,60	97,6	83,5	96,70	103,7	103,0
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:						
w tym:						
bydło (bez cieląt)	6,38	101,6	100,9	•	x	x
trzoda chlewna	5,09	100,8	114,6	•	x	x
drób	3,64	104,9	104,0	•	x	x
Prosię na chów za 1 szt.	•	x	X	•	x	x
Mleko za 1 hl	147,50	132,7	105,2	•	x	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne późne.

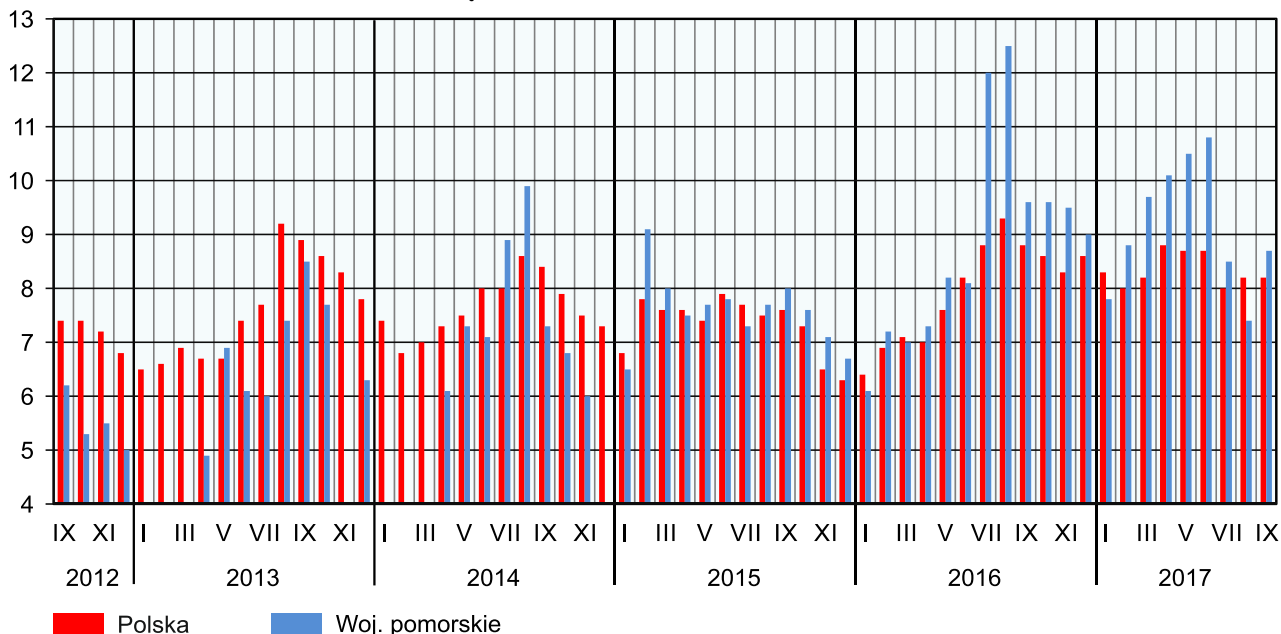
We wrześniu 2017 r. producenci z województwa uzyskali za dostarczoną do skupu **pszenicę i żyto** wyższe ceny niż przed rokiem (odpowiednio o 3,5% i o 4,5%) i przed miesiącem (odpowiednio o 2,1% i o 3,6%). Natomiast w obrocie targowiskowym ceny pszenicy i żyta były wyższe w skali roku (odpowiednio o 2,1% i o 11,1%), a niższe niż przed miesiącem (odpowiednio o 1,1% i o 2,8%).

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW JADALNYCH

We wrześniu 2017 r. przeciętna cena skupu **ziemniaków** kształtowała się na poziomie 32,60 zł/dt i w ujęciu rocznym, jak i w skali miesiąca zmniejszyła się odpowiednio o 2,4% i o 16,5%. Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych późnych we wrześniu 2017 r. wyniosła 96,70 zł/dt i była wyższa niż przed rokiem i przed miesiącem (odpowiednio o 3,7% i o 3,0%).

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

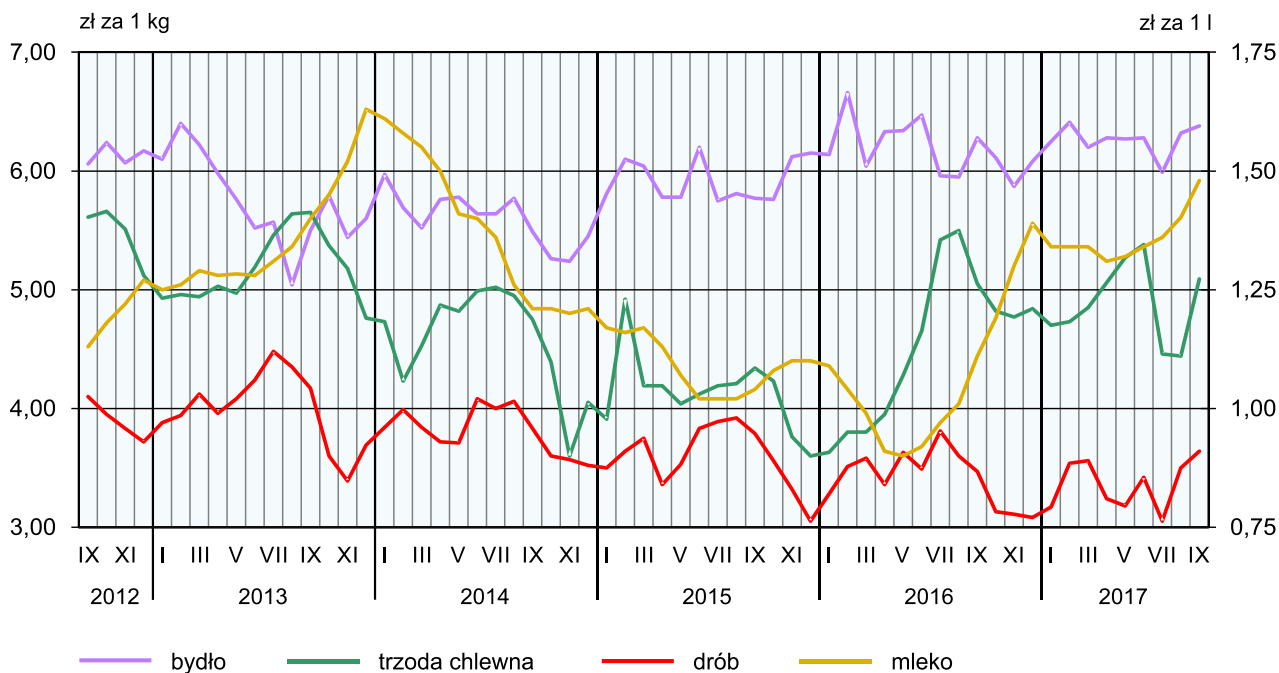

We wrześniu 2017 r. przeciętna cena skupu **żywca wieprzowego** kształtowała się na poziomie 5,09 zł/kg i zwiększyła się zarówno w skali roku, jak i w ujęciu miesięcznym (odpowiednio o 0,8% i o 14,6%).

Średnia cena skupu **żywca drobiowego** we wrześniu 2017 r. wyniosła 3,64 zł/kg i zwiększyła się zarówno w stosunku do analogicznego okresu 2016 r., jak i do sierpnia br. odpowiednio o 4,9% i o 4,0%.

We wrześniu 2017 r. przeciętna cena skupu **żywca wołowego** kształtowała się na poziomie 6,38 zł/kg i zwiększyła się o 1,6% w skali roku i o 0,9% w porównaniu z miesiącem wcześniej.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

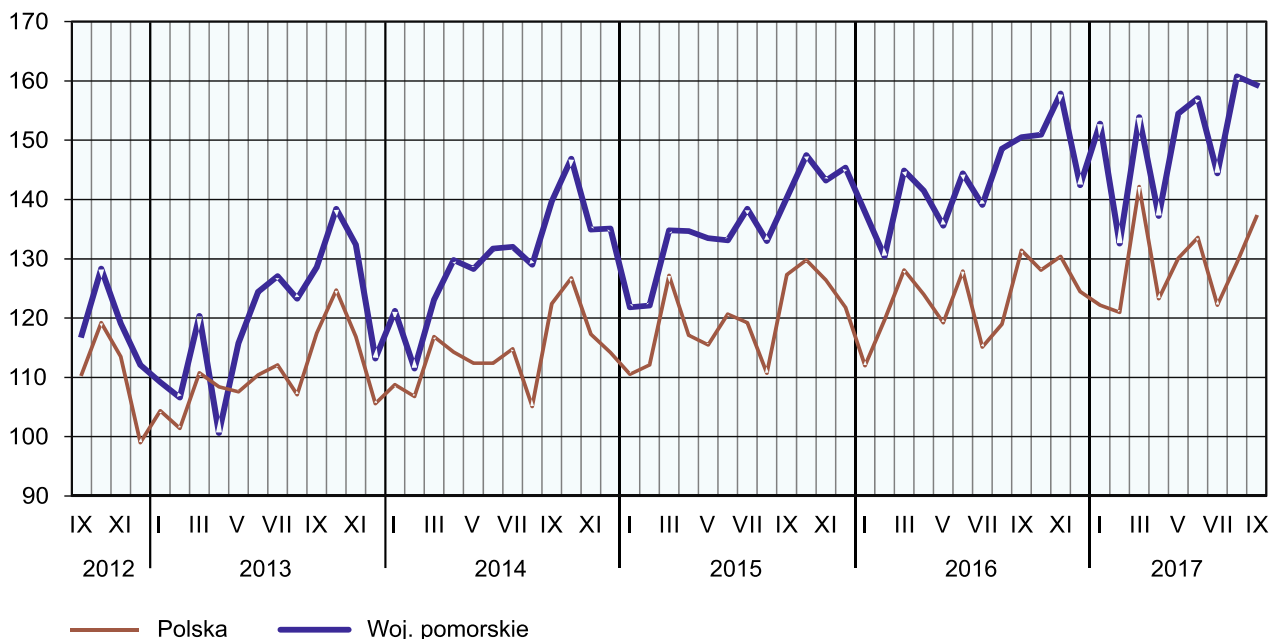
Średnia cena **mleka** w skupie ukształtowała się na poziomie 147,50 zł za 1 hl i była wyższa niż przed rokiem i przed miesiącem odpowiednio o 32,7% i o 5,2%.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu 2017 r. osiągnęła wartość 7463,2 mln zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost w cenach stałych o 5,9% w skali roku oraz spadek o 0,9% w stosunku do sierpnia 2017 r.

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

(przeciętna miesięczna 2010 = 100; ceny stałe)

We wrześniu 2017 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2016 r., odnotowano wzrost produkcji sprzedanej w cenach stałych m.in. w przetwórstwie przemysłowym – o 5,7%, której udział (w cenach bieżących) w produkcji przemysłowej ogółem w województwie wyniósł 93,0% oraz w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę o 10,6%, produkcja w tej sekcji (w cenach bieżących) we wrześniu 2017 r. stanowiła 4,6% produkcji przemysłowej województwa.

We wrześniu 2017 r. w 21 spośród 30 działów przemysłu występujących w województwie pomorskim odnotowano wyższy niż we wrześniu 2016 r. poziom produkcji sprzedanej w cenach stałych. Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wzrost sprzedaży w skali roku odnotowano m.in. w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 27,6%), maszyn i urządzeń (o 25,5%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 7,5%), artykułów spożywczych (o 5,0%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 4,1%) oraz wyrobów z metali (o 0,2%). Spadek natomiast miał miejsce m.in. w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 53,0%), pozostałego sprzętu transportowego (o 4,3%) oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 1,4%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2017	I-IX 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	105,9	105,3	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	105,7	105,9	92,4
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	105,0	108,4	16,1
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	107,5	107,2	3,4
chemikaliów i wyrobów chemicznych	104,1	98,5	1,6
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	127,6	116,7	5,4
wyrobów z metali ^Δ	100,2	114,7	7,5
komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	98,6	96,4	9,3
maszyn i urządzeń ^Δ	125,5	141,9	3,6
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	47,0	54,5	1,1
pozostałego sprzętu transportowego	95,7	78,6	3,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	110,6	96,1	5,0

W porównaniu z sierpniem 2017 r. produkcja sprzedana w cenach stałych w przetwórstwie przemysłowym była niższa o 1,0%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, we wrześniu 2017 r. wyniosła 50,2 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 0,9% (w cenach stałych) wyższa niż w analogicznym miesiącu 2016 r., przy wyższym przeciętnym zatrudnieniu (o 5,0%) oraz wyższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto (o 5,4%).

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja sprzedana przemysłu (w cenach bieżących) wyniosła 62793,8 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 5,3% niż w analogicznym okresie 2016 r. W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2016 r. wzrost odnotowano m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 41,9%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 16,7%), wyrobów z metali (o 14,7%), artykułów spożywczych (o 8,4%) oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 7,2%). Spadek odnotowano natomiast m.in. w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 45,5%), pozostałego sprzętu transportowego

(o 21,4%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 3,6%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 1,5%).

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu 2017 r. wyniosła 991,6 mln zł i była o 15,0% wyższa niż we wrześniu 2016 r.

We wrześniu 2017 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, wyniosła (w cenach bieżących) 36,3 tys. zł i była wyższa o 12,6% w stosunku do analogicznego miesiąca 2016 r. W skali roku przeciętne zatrudnienie w budownictwie było wyższe o 2,2%, natomiast przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło o 6,7%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) ukształtowała się we wrześniu 2017 r. na poziomie 446,6 mln zł i stanowiła 45,0% produkcji sprzedanej budownictwa ogółem (we wrześniu 2016 r. – 38,8%). W odniesieniu do września 2016 r. produkcja budowlano-montażowa była wyższa o 33,5%, a w stosunku do sierpnia 2017 r. zwiększyła się o 32,6%.

We wrześniu 2017 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej w skali roku oraz w porównaniu z sierpniem br. odnotowano w grupie podmiotów specjalizujących się w wykonywaniu robót budowlanych specjalistycznych (o 90,8% i o 34,5%), w grupie podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków (odpowiednio o 37,4% i o 69,2%) oraz w grupie podmiotów specjalizujących się w wykonywaniu robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 14,4% i o 11,8%).

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2017	I-IX 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	133,5	120,0	100,0
Budowa budynków ^Δ	137,4	112,5	54,1
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	114,4	123,7	25,9
Roboty budowlane specjalistyczne	190,8	132,3	20,0

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 3427,6 mln zł, tj. o 20,0% wyższym od notowanego w analogicznym okresie ub. roku.

Wzrost produkcji budowlano-montażowej w omawianym okresie odnotowano zarówno w podmiotach, specjalizujących się w wykonywaniu robót budowlanych specjalistycznych (o 32,3%), jak i w podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności jest wykonywanie robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 23,7%) oraz w podmiotach których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków (o 12,5%).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

We wrześniu 2017 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem 2016 r. odnotowano wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania (o 39,3 %), wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 44,3%) oraz spadek liczby mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia (o 8,6%).

Według wstępnych² danych we wrześniu 2017 r. **przekazano do użytkowania** 1602 mieszkania (tj. o 452 mieszkania więcej niż przed rokiem), w tym 505 (31,5%) przekazali inwestorzy indywidualni, 1001 (62,5% ogólnej liczby oddanych mieszkań) deweloperzy. Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie pomorskim we wrześniu 2017 r. stanowiły 10,7% efektów krajowych.

²Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

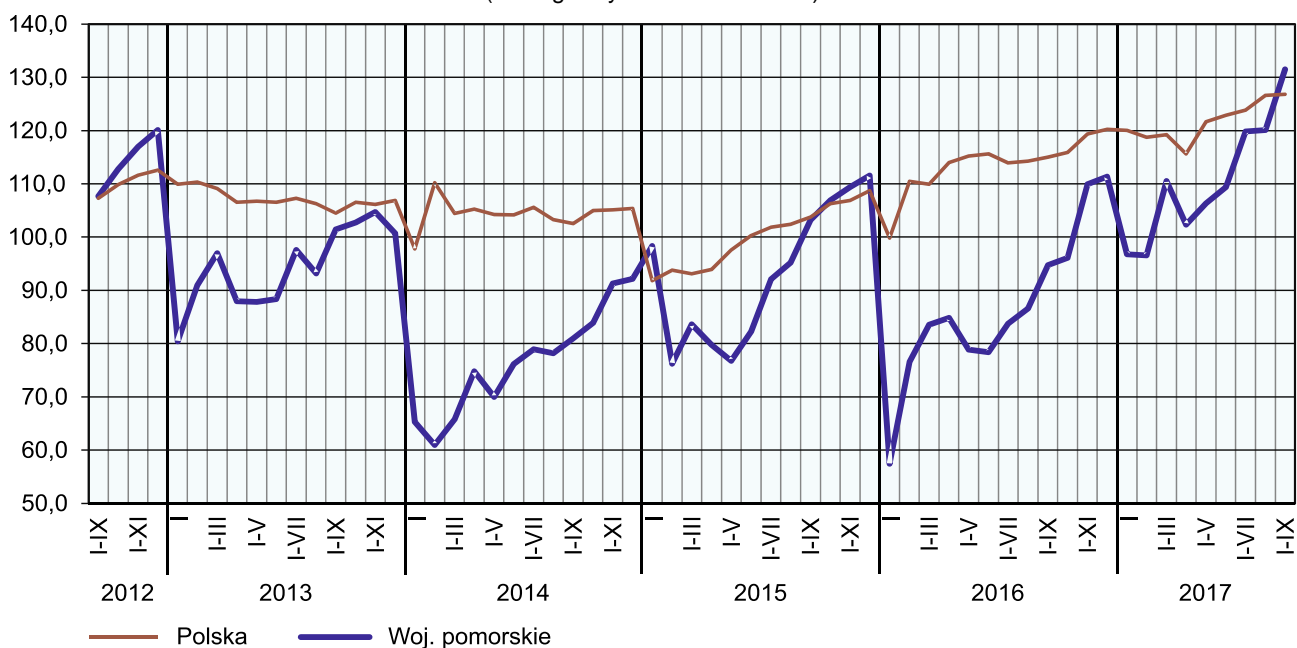
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień 2017 r. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² w liczbach bezwzględnych
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2016 = 100	
O g ó ł e m	11010	100,0	138,8	85,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	6967	63,3	158,8	60,1
Indywidualne	3867	35,1	116,0	132,1
Spółdzielcze	96	0,9	83,5	86,6
Komunalne	49	0,4	64,5	55,5
Zakładowe	31	0,3	3100,0	59,8

W okresie styczeń-wrzesień 2017 r. oddano do użytkowania 11010 mieszkań, tj. o 38,8% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. W stosunku do okresu styczeń-wrzesień ub. roku odnotowano wzrost liczby mieszkań zrealizowanych w budownictwie indywidualnym, budownictwie deweloperów i w budownictwie zakładowym, natomiast spadek w budownictwie spółdzielczym oraz komunalnym.

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA

(analogiczny okres 2010 = 100)

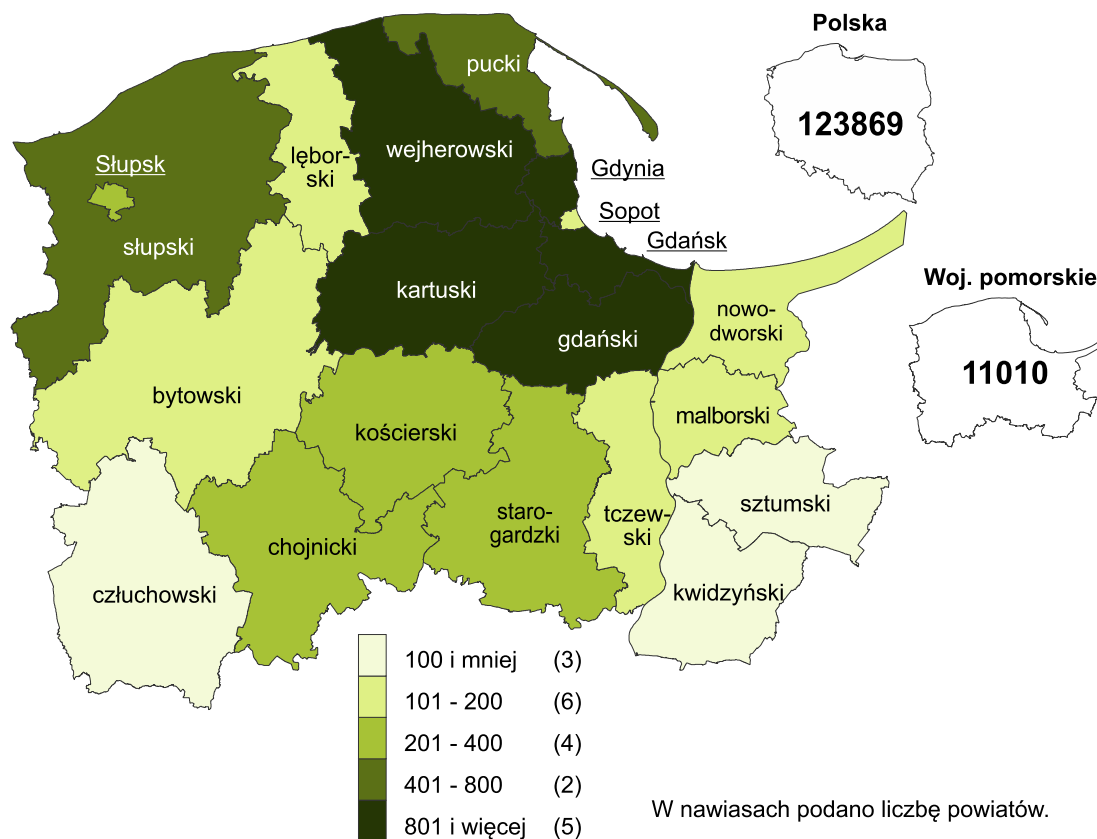

Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień 2017 r. wyniosła 85,6 m² i zmniejszyła się o 7,9 m² w stosunku do analogicznego okresu 2016 r. W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2016 r. wzrost przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań nastąpił w budownictwie spółdzielczym, budownictwie komunalnym oraz w budownictwie zakładowym, a spadek w budownictwie indywidualnym, budownictwie deweloperów i budownictwie społeczno-czynszowym.

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiecie bytowskim (146,1 m²), w powiecie lęborskim (142,0 m²) oraz w powiecie człuchowskim (138,2 m²), natomiast o najmniejszej powierzchni (poniżej 100 m²) wybudowano m.in. w Gdańsku (59,7 m²), w Słupsku (61,5 m²) oraz w Sopocie (73,1 m²).

Od początku roku najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w Gdańsku (4184), w powiecie wejherowskim (1046) oraz w powiecie gdańskim (1033), natomiast najmniej w powiecie sztumskim (27), w powiecie człuchowskim (73) i w powiecie kwidzyńskim (77).

**MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW
W OKRESIE STYCZEŃ-WRZESIEŃ 2017 R.**

We wrześniu br. w ujęciu rocznym odnotowano wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 44,3% do 1626) i spadek liczby mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia (o 8,6% do 1301). Mieszkania, których budowę rozpoczęto oraz na realizację których wydano pozwolenia stanowiły w większości inwestycje indywidualne (39,2% oraz 57,6%) i inwestycje deweloperów (60,8% oraz 38,6%).

Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie w styczeń-wrzesień 2017 r. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2016 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2016 = 100
O g ó ł e m	15517	100,0	114,2	15986	100,0	136,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	8782	56,6	119,3	9902	61,9	151,2
Indywidualne	6269	40,4	104,2	5868	36,7	115,9
Spółdzielcze	234	1,5	x	165	1,0	x
Komunalne	77	0,5	55,0	24	0,2	44,4
Spółeczne czynszowe	153	1,0	x	27	0,2	112,5
Zakładowe	2	0,0	3,2	-	x	x

RYNEK WEWNĘTRZNY

We wrześniu 2017 r. w skali roku odnotowano wzrost **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących; zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) o 19,6%. W porównaniu z wrześniem 2016 r. największy wzrost sprzedaży detalicznej odnotowano w podmiotach zajmujących się sprzedażą w grupie „pozostałe” (o 46,0%). Wzrosła również sprzedaż detaliczna m.in. w grupach: „tekstylia, odzież, obuwie” (o 29,6%), „pojazdów samochodowych, motocykli, części” (o 24,8%), „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 18,4%), „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 13,8%), „meble, RTV, AGD” (o 13,1%), „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 9,7%) oraz „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 6,9%). Z kolei spadek sprzedaży w stosunku do września 2017 r. odnotowano w grupie „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 0,6%).

Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2017	I-IX 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m ^a	119,6	116,2	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	124,8	129,3	11,6
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	109,7	115,0	22,7
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	118,4	108,5	2,5
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	106,9	104,9	12,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	113,8	124,4	7,6
Tekstylia, odzież, obuwie	129,6	107,1	19,7
Meble, RTV, AGD	113,1	109,1	6,8
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	99,4	121,6	2,6
Pozostałe	146,0	135,4	13,3

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W porównaniu z sierpniem 2017 r. sprzedaż detaliczna była niższa o 3,9%. Spadek sprzedaży zanotowano m.in. w grupach: „pozostałe” (o 24,0%), „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 10,1%), „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 8,5%) „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 7,5%), oraz „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 4,3%). Z kolei wzrost sprzedaży w stosunku do sierpnia 2017 r. odnotowano w grupach: „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 10,1%), „tekstylia, odzież, obuwie” (o 9,3%), „meble, RTV, AGD” (o 4,7%) oraz „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 0,8%).

W okresie styczeń-wrzesień 2017 r. sprzedaż detaliczna była wyższa o 16,2% w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r.

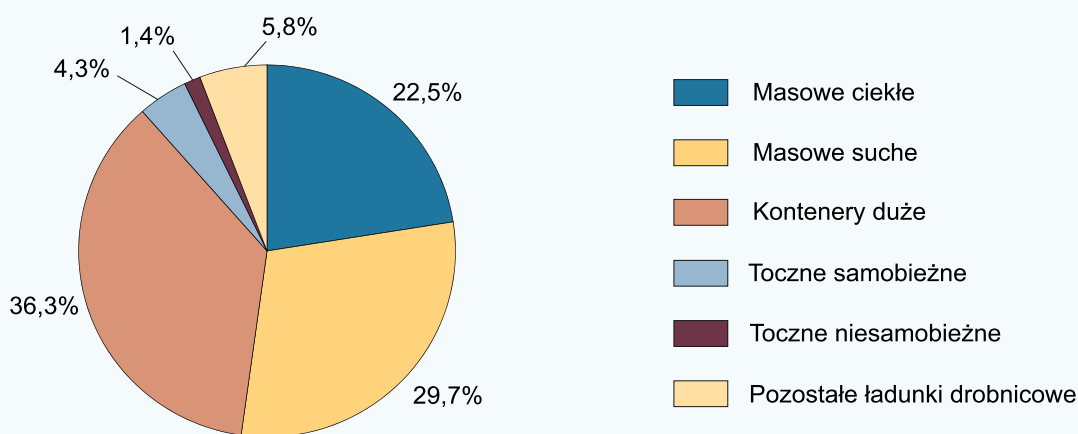
Sprzedaż hurtowa we wrześniu 2017 r. w stosunku do września 2016 r. w przedsiębiorstwach handlowych była wyższa o 15,9%, a w hurtowych o 12,9%. W porównaniu z sierpniem 2017 r. sprzedaż hurtowa we wrześniu 2017 r. w przedsiębiorstwach handlowych była niższa 2,6%, a w hurtowych o 2,2%.

W okresie styczeń-wrzesień 2017 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. sprzedaż hurtowa zwiększyła się w przedsiębiorstwach handlowych o 24,8%, a w przedsiębiorstwach hurtowych o 22,3%.

GOSPODARKA MORSKA

We wrześniu 2017 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa wyniosły 4,2 mln t, co oznacza spadek zarówno w stosunku do września 2016 r. (o 5,8%), jak i sierpnia br. (o 2,4%).

STRUKTURA OBROTÓW ŁADUNKOWYCH WE WRZEŚNIU 2017 R.

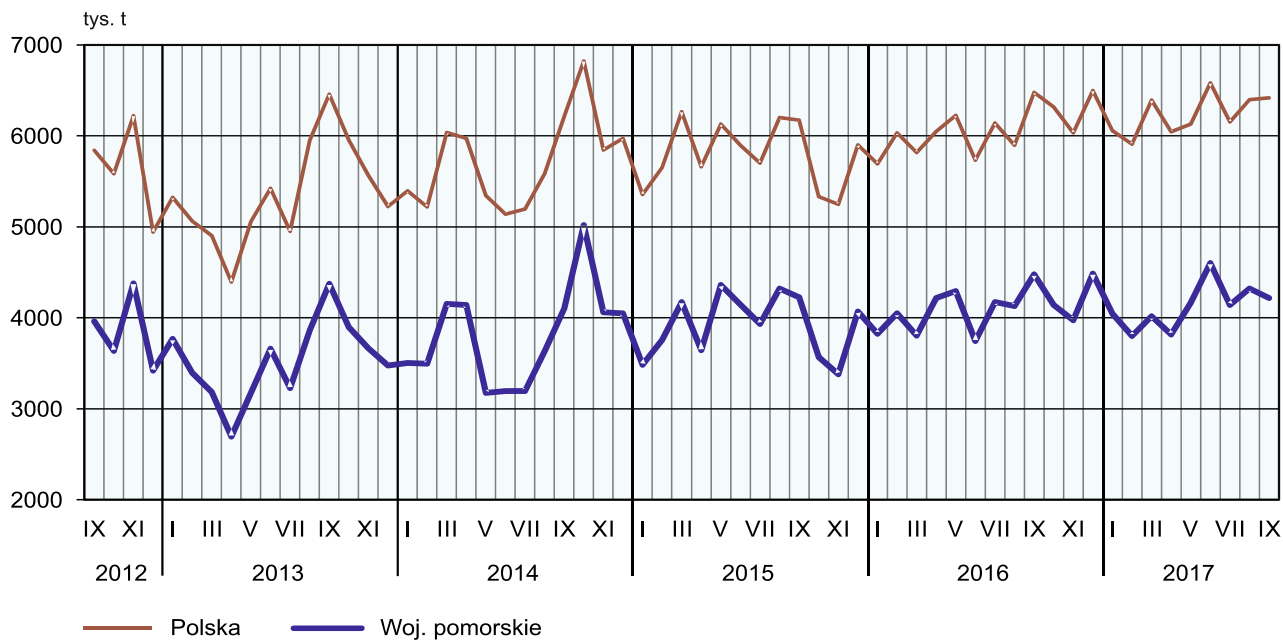
W porównaniu z wrześniem ub. roku spadek odnotowano w przeładunkach następujących grup ładunków: „masowe ciekłe” (o 41,5%) oraz „masowe suche” (o 3,2%). Natomiast wzrost wielkości przeładunków odnotowano w przeładunkach „pozostałych ładunków drobnicowych” (o 100,3%), „kontenerów dużych” (o 24,4%), „tocznych niesamobieżnych” (o 24,3%) oraz „tocznych samobieżnych” (o 11,8%).

W ruchu międzynarodowym obroty ładunkowe we wrześniu br. stanowiły 99,4% obrotów województwa ogółem.

W portach morskich województwa największe obroty we wrześniu br. odnotowano w porcie gdańskim – 2,5 mln t (spadek o 7,9% w stosunku do września 2016 r.), co stanowiło 59,9% obrotów województwa ogółem. Największy udział w ogólnej liczbie obrotów ładunkowych we wrześniu br. w porcie gdańskim miały przeładunki „kontenerów dużych” – 41,1%, których przeładowano 1037,5 tys. t oraz „masowych ciekłych” – odpowiednio 30,7% i 776,8 tys. t.

W okresie styczeń-wrzesień br. obroty ładunkowe w portach morskich województwa wyniosły 37,1 mln t, co oznacza wzrost w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 1,1%. W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2016 r. wzrost odnotowano w przeładunkach następujących grup ładunków: „pozostałe ładunki drobnicowe” (o 40,9%), „toczne niesamobieżne” (o 14,1%), „kontenery duże” (o 7,1%) oraz „toczne samobieżne” (o 1,6%). Natomiast spadek przeładunków odnotowano w przeładunkach: „masowych suchych” (o 5,8%) oraz „masowych ciekłych” (o 0,9%).

OBROTY ŁADUNKOWE W PORTACH MORSKICH

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2016 r. B – 2017 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	296,0	297,2	298,1	298,4	298,7	300,9	301,3	301,6	302,6	303,5	304,0	304,6
	B	315,5	316,2	316,0	317,3	317,6	318,2	319,2	319,6	319,7			
poprzedni miesiąc = 100	A	102,4	100,4	100,3	100,1	100,1	100,8	100,1	100,1	100,3	100,3	100,2	100,2
	B	103,6	100,2	99,9	100,4	100,1	100,2	100,3	100,1	100,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,5	104,4	104,3	104,3	104,4	105,1	104,9	105,2	105,5	105,3	105,5	105,4
	B	106,6	106,4	106,0	106,3	106,4	105,7	105,9	106,0	105,6			
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	A	82,4	82,6	79,3	75,2	71,1	66,9	64,6	64,0	63,5	62,7	63,2	64,1
	B	66,6	65,5	61,8	57,8	55,3	52,2	51,2	51,4	51,6			
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	A	9,3	9,3	9,0	8,5	8,1	7,6	7,4	7,3	7,3	7,2	7,2	7,1*
	B	7,3*	7,2*	6,8*	6,4*	6,1*	5,8*	5,7*	5,7*	5,7			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	6164	8632	10005	10274	10023	11204	9103	10275	9790	8543	7869	6451
	B	8474	9822	11625	10167	11647	10821	9373	12273	10867			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	18	16	12	10	9	8	10	8	8	10	11	14
	B	12	10	9	8	6	6	7	6	7			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	4121,48	4193,14	4441,77	4349,91	4339,76	4307,08	4397,48	4331,86	4321,00	4349,61	4355,66	4678,68
	B	4338,46	4525,17	4715,50	4572,37	4467,01	4588,62	4591,25	4593,95	4603,20			
poprzedni miesiąc = 100	A	92,3	101,7	105,9	97,9	99,8	99,2	102,1	98,5	99,7	100,7	100,1	107,4
	B	92,7	104,3	104,2	97,0	97,7	102,7	100,1	100,1	100,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,0	103,4	101,6	105,2	107,2	105,3	104,9	105,3	103,3	104,1	104,6	104,7
	B	105,3	107,9	106,2	105,1	102,9	106,5	104,4	106,1	106,5			
Wskaźnik cen: towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	•	•	99,3	•	•	99,3	•	•	99,7	•	•	100,5
	B	•	•	102,1	•	•	102,0	•	•	•			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2016 r. B – 2017 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen (dok.):												
skupu ziarna zbóż:												
poprzedni miesiąc = 100 A	98,9	94,9	101,7	98,9	99,9	101,8	98,2	91,8	109,4	77,8	104,5	104,9
B	96,3	107,5	101,5	98,0	102,6	34,0	87,9	97,1	103,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	89,6	86,4	91,8	97,5	98,7	99,9	103,5	92,8	100,8	104,9	96,9	99,8
B	97,2	110,0	109,9	108,9	111,8	47,1	101,2	107,0	101,3			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):												
poprzedni miesiąc = 100 A	99,8	108,5	90,7	104,8	100,2	102,1	92,1	99,8	105,5	138,2	96,1	103,6
B	102,8	102,6	96,7	101,3	99,8	132,0	95,4	105,5	100,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	105,7	109,2	100,0	109,5	109,7	104,4	103,7	102,4	108,8	120,0	95,9	98,9
B	101,8	96,2	102,6	99,2	98,9	116,3	100,5	106,2	101,6			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:												
poprzedni miesiąc = 100 A	100,8	104,7	100,0	103,9	108,4	108,6	116,6	101,5	91,8	99,2	99,0	101,5
B	97,1	100,6	102,5	104,3	104,2	97,7	82,9	99,6	114,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	92,8	77,2	90,7	94,3	105,9	112,9	129,4	130,6	116,4	104,8	126,9	134,4
B	129,5	124,5	127,6	128,1	123,1	97,6	82,3	80,7	100,8			
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta	A	6,1	7,2	7,0	7,3	8,2	8,1	12,0	12,5	9,6	9,5	9,0
B	7,8	8,8	9,7	10,1	10,5	10,8	8,5	7,4	8,7			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):												
poprzedni miesiąc = 100 A	94,8	94,5	111,2	97,6	95,8	106,5	96,4	106,8	101,2	100,3	104,6	90,2
B	107,3	86,8	116,1	89,1	112,6	101,7	92,0	111,3*	99,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	113,2	106,8	107,5	105,0	101,5	108,4	100,5	111,8	107,2	102,3	110,3	97,9
B	110,8	101,7	106,2	97,0	114,0	108,8	103,8	108,2*	105,9			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc = 100 A	30,5	117,9	128,2	116,8	83,7	115,5	97,2	105,1	104,6	147,8	100,4	93,8
B	47,0	113,8	124,2	99,5	100,8	121,6	100,1	89,3	132,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	89,8	114,4	102,3	117,3	94,7	89,0	93,4	84,2	67,0	112,7	97,3	77,4
B	119,1	115,0	111,4	94,9	114,3	120,4	124,0	105,3	133,5			

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2016 r. B – 2017 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	647	1660	2536	3432	3960	4711	5677	6781	7931	9299	11526	13155
	B	1090	2094	3356	4138	5338	6575	8124	9408	11010			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	58,4	100,5	99,9	106,4	102,8	95,2	91,0	90,9	91,8	90,9	100,5	99,8
	B	168,5	126,1	132,3	120,6	134,8	139,6	143,1	138,7	138,8			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	65,9	97,2	112,7	102,9	101,7	106,9	101,0	98,7	96,7	107,5	95,1	119,1
	B	81,3	92,8	119,2	100,5	99,7	104,5	105,2	103,1	96,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	93,4	94,3	88,0	93,4	95,4	98,8	96,3	100,8	95,8	93,3	95,6	94,7
	B	116,9	111,6	118,1	115,4	113,1	110,7	115,3	120,5	119,6			
Obroty ładunkowe w portach morskich ^b w tys. t	A	3827	4049	3804	4219	4294	3747	4173	4128	4479	4143	3974	4486
	B	4045	3803	4017	3816	4165	4603	4144	4323	4218			
poprzedni miesiąc = 100	A	94,0	105,8	93,9	110,9	101,8	87,2	111,4	98,9	108,5	92,5	95,9	112,9
	B	90,2	94,0	105,6	95,0	109,2	110,5	90,0	104,3	97,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	109,8	107,7	91,1	115,7	98,4	90,4	106,0	95,5	106,0	116,1	117,5	110,2
	B	105,7	93,9	105,6	90,4	97,0	122,9	99,3	104,7	94,2			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c :													
brutto ^d (w %)	A	•	•	4,8	•	•	4,9	•	•	5,5	•	•	5,0
	B	•	•	4,0	•	•	4,6	•	•	•			
netto ^e (w %)	A	•	•	4,0	•	•	4,1	•	•	4,7	•	•	4,2
	B	•	•	3,1	•	•	3,8	•	•	•			
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^c (w mln zł; ceny bieżące)	A	•	•	1109,6	•	•	2583,4	•	•	4128,3	•	•	6135,4
	B	•	•	1239,7	•	•	2768,3	•	•	•			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	•	•	103,3	•	•	98,1	•	•	93,7	•	•	88,5
	B	•	•	111,7	•	•	107,2	•	•	•			
Podmioty gospodarki narodowej ^f w rejestrze REGON	A	282146	282723	283191	283706	284658	284270	285058	285565	285652	285977	286386	286844
	B	286702	286876	287712	288551	289538	291091	291951	292611	292607			
w tym spółki handlowe	A	30441	30645	30813	30998	31173	31399	31555	31740	31938	32121	32335	32610
	B	32821	33014	33230	33385	33613	33773	33833	33991	34178			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	4745	4790	4805	4812	4829	4843	4843	4853	4860	4867	4885	4915
	B	4939	4953	4963	4970	4987	4995	4988	4994	4998			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane pochodzą z badania statystycznego transportu morskiego opartego na dyrektywie 2009/42/WE. c W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. d Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. e Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.